

Алгоритм написання власного висловлення

Щоб раціонально побудувати свою діяльність на цьому етапі, варто передусім уважно ознайомитися з умовою тестового завдання, яка йде після формулювання теми. Традиційною в останні роки проведення ЗНО стала така умова:

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, які найкраще підтвердять Ваші міркування. Проілюструйте Ваші думки посиланнями на приклади з художньої літератури (зазначте автора й назву твору, укажіть проблему, порушену письменником, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту художнього твору, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть на бланку Б. У разі потреби використовуйте чернетку. Орієнтовний обсяг роботи – 1 сторінка (200-250 слів). Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не перевірятимуть.

Як бачимо, для формулювання характерна чіткість в умовах, які слід виконати, щоб робота вважалася такою, що відповідає заданим критеріям. Таким чином, від вас пр. написанні твору-роздуму вимагається ні більше ні менше, як написати твір, у якому чітко й послідовно будуть дотримані всі умови завдання.

Зараз розгляньмо розташування частин твору, де першою частиною йде теза. Такий алгоритм керований логікою почергового введення аргументів до тези й прикладів до аргументів. Його схема і логіка така:

Теза. Я думаю так!

Аргумент 1. Я так думаю, тому що...

Приклад до аргументу 1. Мої міркування найточніше ілюструє такий приклад...

Аргумент 2. Я так думаю, тому що...

Приклад до аргументу 2. Мої аргумент найточніше може проілюструвати такий приклад...

(Аргументи 3, 4, 5..., приклади 3, 4, 5, висновки до них)...

Загальний висновок. Отже, думка про те, що... послідовно стверджується низкою доказів, які виразно ілюструються прикладами, що дозволяє робити висновок про виправданість мого погляду на...(виправданість думки, висловленої в темі; невиправданість думки, висловленої в темі; часткову справедливість (істинність) думки, висловленої в темі).

Варто наголосити, що в цьому алгоритмі намічені всі необхідні, відповідно до умови тестового завдання, точки. Утім, цей алгоритм, як засвідчує практика, доцільно ускладнити. Елементом ускладнення будуть проміжні висновки після аргументів і прикладів. Назвімо їх *міні-висновками*. Схематично цей алгоритм буде мати такий вигляд:

Теза.

Аргумент 1.

Приклад до аргументу 1.

Міні-висновок до аргументу й прикладу 1. Ілюстрація виразно засвідчує, що Аргумент 1 належним чином підтверджує мою тезу.

Аргумент 2.

Приклад до аргументу 2.

Міні-висновок до аргументу й прикладу 2.

(Аргументи 3, 4, 5..., приклади 3, 4, 5, висновки до них).

Загальний висновок. Практична виправданість уведення міні-висновків мотивується тим, що після кожного фрагмента доведення тези, тобто після аргументу і прикладу, є можливість узагальнити сказане. Завдяки цьому, по-перше, вдасться переконатися в тому, що в попередньому фрагменті доводиться саме теза, по-друге, вдасться забезпечити вихід до другого (нового) аргументу або загальних висновків.